

DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către fostul administrator autorizat a Societății cu Răspundere Limitată „AGAT-D”, Druguș Zinaida, în cadrul procesului de insolabilitate la cererea introductivă depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AGAT-D”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea fostului administrator autorizat a Societății cu Răspundere Limitată „AGAT-D”, Druguș Zinaida cu privire la încasarea onorariului de succes,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2014, debitorul SRL „AGAT-D” s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de debitorul SRL „AGAT-D” privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine, fiind numit în calitate de administrator provizoriu al SRL „AGAT-D”, administratorul autorizat, Druguș Zinaida.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2014 s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul SRL „AGAT-D”, s-a constatat insolabilitatea SRL „AGAT-D” și s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL „AGAT-D”, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolabilitate SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida.

La 06 august 2015, administratorul autorizat, Druguș Zinaida, a depus cerere

privind demisia din funcția de administrator al procesului de insolvență a SRL „AGAT-D”, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.09.2015 s-a admis cererea Zinaidei Druguș privind demisia din funcția de administrator al procesului de insolvență a SRL „AGAT-D”, cu numirea în calitate de administrator autorizat a SRL „AGAT-D”, Dogot Constantin.

Pe parcursul derulării procesului de insolvență, la 01 noiembrie 2016, Druguș Zinaida, fostul administrator autorizat a SRL „AGAT-D”, a depus cerere privind încasarea onorariului de succes în sumă de 121 836.48 lei, în temeiul art. 70 alin. (7), (9) și art. 52 al Legii insolvenței.

La 15 noiembrie 2016, Druguș Zinaida și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea onorariului de succes în sumă de 121 836.48 lei de la SRL „AGAT-D” în temeiul art. 153 alin. (3) lit. a) din Legea insolvenței, solicitând obligarea lichidatorului SRL „AGAT-D”, Dogot Constantin, să efectueze achitarea sumei solicitate din contul bunurilor gajate ale debitorului, în mod prioritar.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.11.2016 s-a respins cererea administratorului autorizat, Druguș Zinaida, privind încasarea onorariului de succes în sumă de 121 836.48 lei și obligarea lichidatorului SRL „AGAT-D” să efectueze achitarea sumei în mod prioritar.

La 03 ianuarie 2017, fostul administrator autorizat a SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida, a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii privind încasarea onorariului de succes în sumă de 121 836.48 lei și obligarea lichidatorului SRL „AGAT-D” să efectueze achitarea sumei în mod prioritar din sumele încasate în rezultatul valorificării bunurilor gajate creditorului BC „Moldindconbank” SA.

Consideră că, cererea de recurs este depusă în termen, deoarece nu a participat la pronunțare, fiind încadrată la seminarul de instruire a administratorilor autorizați, însă încheierea a recepționat-o la 19.12.2016, fapt confirmat prin recipisa semnată și anexată la materialele cauzei.

În susținerea recursului a invocat că, instanța de insolvență la adoptarea încheierii contestate a interpretat în mod eronat legea.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul a reiterat argumentele din cererea privind încasarea onorariului.

De asemenea a indicat că, la 24 august 2015 a avut loc adunarea creditorilor, unde s-a hotărât stabilirea onorariului de succes administratorului SRL „AGAT-D”, în mărime de 3% de la sumele distribuite creditorilor conform prevederilor art. 70 alin. (9) al Legii insolvenței.

Suplimentar a menționat că, instanța nu s-a expus asupra sumei de 108 999.52 lei, respingând doar suma de 12 836.48 lei, astfel încheierea fiind nemotivată.

La fel, indică că, onorariul administratorului are un caracter autonom, neluându-se în considerare acceptul debitorului, deoarece prin lege îi este garantat un quantum al onorariului.

Astfel, consideră că, condițiile și criteriile de determinare/calcul al onorariului sunt clar stabilite de lege, fiind instituite anumite garanții în privința mărimii procentuale care nu poate fi diminuat la calcularea acestuia.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea lichidatorului SRL „AGAT-D”, Dogot Constantin privind corectarea greșelii și a corectat greșeala strecurată în partea motivată și dispozitivă a încheierii din 17.11.2016, prin substituirea sintagmei sumei solicitate de administrator „12 836.48 lei” cu suma de „121 836.48 lei”.

Prin referința din 03 februarie 2017, lichidatorul SRL „AGAT-D”, administratorul autorizat, Dogot Constantin a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Având în vedere că, la materialele pricinii nu se regăsește dovada expedierii pentru cunoștință a încheierii recurate, însă este anexată copia recipisei din 19 decembrie 2016 privind confirmarea recepționării încheierii contestate, astfel, recursul declarat de către fostul administrator autorizat a SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida, se consideră depus în termen.

Examinând materialele pricinii în raport cu criticile invocate în cererea de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituid pricina spre rejudecare.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ consideră că instanța de insolvență a judecat cererea fostului administrator autorizat a SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida, cu aplicarea eronată a normelor de drept material, situație ce impune rejudecarea acestei chestiuni, or, eroarea respectivă nu poate fi înlăturată de instanța de recurs.

Din materialul probator al pricinii s-a stabilit că, fostul administrator autorizat a SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida, a solicitat instanței de insolvență în temeiul art. 153 alin. (3) lit. a) din Legea insolvenței, încasarea de la debitor a onorariului de succes în mărime de 121 836.48 lei din contul bunurilor gajate ale debitorului SRL „AGAT-D” și obligarea lichidatorului SRL „AGAT-D”, Dogot Constantin să

efectueze achitarea sumei încasate din contul bunurilor gajate ale debitorului, în mod prioritar (f.d. 23).

Potrivit procesului-verbal nr. 02 din 24 august 2015 al adunării de raportare a creditorilor SRL „AGAT-D” în proces de insolvență, s-a stabilit cu votul unanim, în temeiul art. 70 alin. (7) al Legii insolvenței, onorariul de succes al administratorului SRL „AGAT-D” în mărime de 3% (f.d. 8-9).

În acest sens, s-a constatat cu certitudine că, pe parcursul activității de administrator al procesului de insolvență a SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida, a efectuat achitări creditorului garantat în sumă de 4 061 216 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată din 11 septembrie 2015 în sumă de 20 000 lei, din 01 aprilie 2015 a sumei de 4 000 000 lei, din 28 iulie 2015 a sumei de 8 000 lei și din 23 iulie 2015 a sumei de 33 216 lei, solicitând încasarea din suma achitată creditorului BC „Moldindconbank” SA, 121 836.48 lei, ce reprezintă onorariu de succes, care nu a fost achitat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 s-a respins cererea administratorului autorizat, Druguș Zinaida privind încasarea onorariului de succes în sumă de 121 836.48 lei din contul bunurilor gajate ale debitorului și obligarea debitorului SRL „AGAT-D” să efectueze achitarea sumei în mod prioritar.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

Potrivit art. 2 din legea respectivă, administratorul insolvenței este persoana desemnată în condițiile prezentei legi pentru supravegherea și/sau administrarea debitorului în perioada de observație, în procesul de insolvență și/sau pe durata restructurării în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege. Secțiunea 6 din Legea insolvenței prevede expres statutul, atribuțiile și competența administratorului.

În acest sens, art. 63 alin. (2) din Legea respectivă prevede că, lichidatorul este o persoană fizică desemnată de către instanța de insolvență să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii falimentului și al procedurii simplificate a falimentului și să exercite atribuțiile stabilite de lege sau de instanța de judecată. Atribuțiile administratorului, lichidatorului sunt prevăzute de art. 66 din Legea insolvenței.

Respectiv, scopul primordial al legii, la realizarea căruia contribuie administratorul insolvenței/lichidatorul este realizarea masei debitoare pentru stingerea creanțelor creditorilor. Una din modalitățile de stingerea a creanței este prevăzută de art. 119 alin. (7) din Legea insolvenței, și anume, stingerea creanței

validate este compensarea acesteia în coraport cu valoarea bunurilor primite în proprietate.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) din Legea menționată supra, remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină. Alin. (7) din articolul respectiv, prevede că, onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. Alin. (8) al articolului respectiv, statuează că, onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.

Respectiv, art. 70 alin. (7) al legii sus-citate, stabilește că, onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern. Iar, alin. (9) al aceluiași articol stabilește că, cuantumul procentual al remunerației și al compensației cheltuielilor ce urmează a fi plătite administratorului/lichidatorului se stabilește de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor, după caz.

Potrivit art. 153 alin. (3) pct. a) al Legii, fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, cu ipotecă, gajuri sau cu alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel vor fi distribuite în felul următor: a) cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile art.68 alin.(4).

Pornind de la prevederile normelor legale menționate, Colegiul constată că, la stabilirea mărimii onorariului de succes al administratorului provizoriu, instanța de judecată urma să se conducă de volumul și complexitatea administrării, dar și de înscrisurile probatoare ce ar demonstra mărimea cheltuielilor aferente suportate, precum și dacă onorariul de succes a fost sau nu stabilit de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor, după caz.

Astfel, instanța de recurs constată că, la înaintarea cererii cu privire la plata onorariului de succes, administratorul autorizat Druguș Zinaida, a solicitat încasarea

de la SRL „AGAT-D” a sumei de 121 836.48 lei din contul bunurilor gajate a debitorului, ce constituie 3% din sumele distribuite creditorilor (f.d. 17-verso).

În justificarea acestei sume, solicitantul a invocat art. 153 alin. (3) pct. a) al Legii insolvenței, potrivit căreia cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului se achită în mod prioritar. Totodată, fostul administrator al procesului de insolvență a SRL „AGAT-D”, Druguș Zinaida a anexat la demersul în cauză dispoziția de plată care demonstrează efectuarea achitărilor creditorului garantat suma de 4 061 216 lei (f.d. 10-față-verso, 12), precum și procesul-verbal nr. 02 din 24 august 2015 al adunării de raportare a creditorilor SRL „AGAT-D” în proces de insolvență, prin care s-a stabilit cu votul unanim, onorariul de succes al administratorului procesului de insolvență SRL „AGAT-D” în mărime de 3% (f.d. 8-9).

Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvență, însă a respins integral cererea fostului administrator al procesului de insolvență a SRL „AGAT-D”, referitoare la încasarea onorariului de succes în mărime de 121 836.48 lei, fără a ține cont că prin legea ce guvernează raportul juridic litigios, au fost instituite anumite garanții în privința mărimii procentuale care nu poate fi diminuat la calcularea acestuia.

Însă, analizând înscrisurile menționate, prezentate ca dovadă a exercitării funcției de administrator al procesului de insolvență, Colegiul constată că acestea nu reflectă starea de fapt a lucrurilor. Or, condiția de stingere a creanțelor prin compensare a fost respectată și suma de 4 061 216 lei a fost transferată creditorului garantat BC „Moldindconbank” SA.

Mai mult ca atât, instanța de insolvență nu a motivat concluzia privind respingerea cererii de încasare a onorariului de succes, sub aspectul că, la adunarea de raportare a creditorilor SRL „AGAT-D” în proces de insolvență din 24 august 2015 s-a stabilit cu vot unanim, onorariul de succes al administratorului procesului de insolvență SRL „AGAT-D” în mărime de 3% (f.d. 8-9) rezumându-se doar la faptul că, achitarea (distribuirea) în adresa creditorului garantat BC „Moldindconbank” SA a sumei de 4 000 000 lei nu a avut loc și respectiv, în lipsa unei distribuiri intermediare debitorul SRL „AGAT-D” nu a transferat și nu a achitat creditorului garantat suma vizată la data de 01 aprilie 2015. Or, mărimea acestui onorariu de succes urma a fi stabilită în funcție de volumul și complexitatea administrării, aspecte neglijate de instanța de insolvență.

Urmare a celor constatate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ va dispune admiterea recursului declarat cu restituirea pricinii spre rejudecarea cererii de încasare a onorariului de succes administratorului provizoriu.

La rejudecarea cererii instanța urmează să țină cont de cele indicate în prezenta decizie, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea

corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către fostul administrator autorizat a Societății cu Răspundere Limitată „AGAT-D”, Druguș Zinaida.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, adoptată în cadrul procesului de insolabilitate la cererea introductivă depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AGAT-D”, prin care s-a respins cererea fostului administrator autorizat a Societății cu Răspundere Limitată „AGAT-D”, Druguș Zinaida cu privire la încasarea onorariului de succes, cu remiterea cauzei pentru judecarea cererii cu privire la încasarea onorariului de succes, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari